

ТЕМАТУ ДО РОЗМÓW

ТЕМИ ДЯ РОЗМОВ

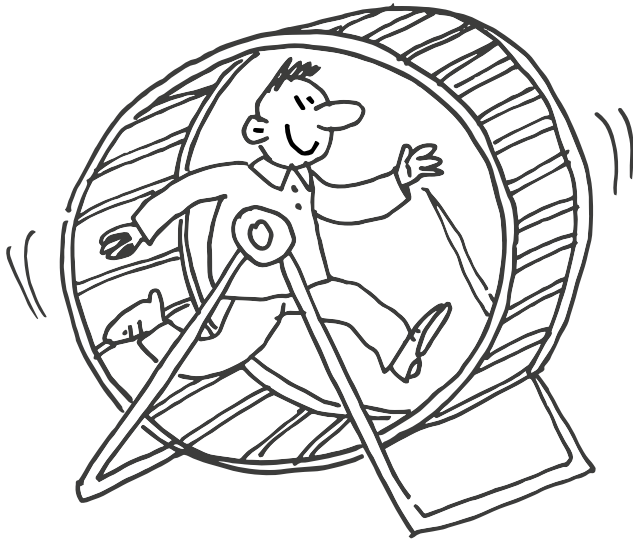
Tematy do rozmów o nas
i o naszych krajach.
Po polsku i ukraińsku.

CZEŚĆ
TRZECIA

– MAJA KRÄMER & KAROLINA LAUBE KRÄMER –

TEMATY DO ROZMÓW

ТЕМИ ДЛЯ РОЗМОВ

TEKST: Maja Krämer, Karolina Laube Krämer
KONSULTACJA MERYTORYCZNA: Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy
TŁUMACZENIE: Swietłana Dachno
KONSULTACJA PEDAGOGICZNA: Iryna Ivaniuk, dr nauk pedagogicznych
PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD: Karolina Laube Krämer
ILUSTRACJE: OUZO DESIGN

WYDAWCY:

Fundacja Kocham Polskę, e-mail: fundacja@kochampolske.eu

Unia Metropolii Polskich, e-mail: biuro@metropolie.pl

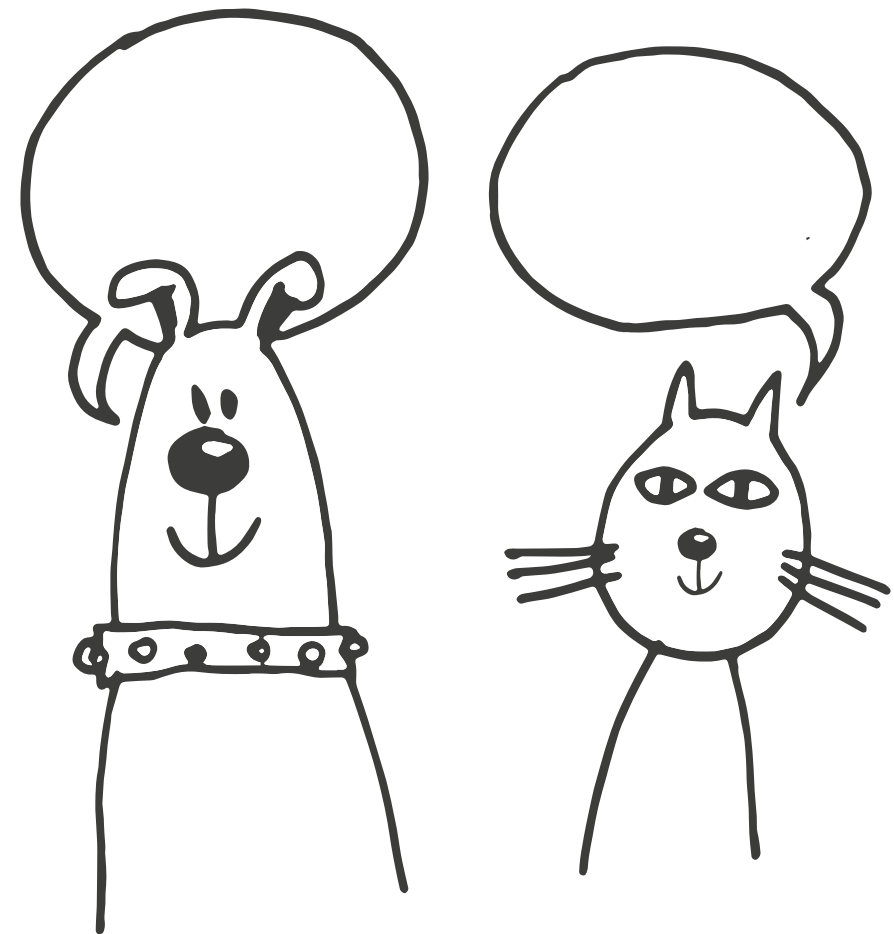

ISBN: 978-83-7781-164-1

© Copyright by Fundacja „Kocham Polskę”

Warszawa 2022

Wszystkie prawa zastrzeżone

- MAJA KRÄMER & KAROLINA LAUBE KRÄMER -

DRODZY RODZICE, DZIADKOWIE, SĄSIEDZI, NAUCZYCIELE, OPIEKUNOWIE!

Oddajemy w Wasze ręce pulę uniwersalnych materiałów: „Tematy do rozmów z dziećmi”. Podsuńcie naszym podopiecznym te propozycje. Zachęćcie do wspólnego, ciekawego i twórczego spędzania czasu z rówieśnikami zza granicy.

PROPOZYCJA

Bez wyboru, bez winy wszyscy zostaliśmy postawieni w sytuacji, w której musimy sobie radzić. Mamy nadzieję, że jak najszybciej nasz świat wróci do normalności, że znów będziemy żyć w pokoju, bez poczucia zagrożenia, normalnie. Bez strachu, cierpienia, łez. Musimy przeczekać trudny okres. Łatwiej obudzić w sobie nadzieję, gdy nie jest się osamotnionym, działając, a nie pozostając biernym, podejmując twórcze aktywności, które nadają sens. Wykorzystajmy wspólnie okoliczności i czas, by:

- przedstawić sobie swoje kraje, kulturę, zwyczaje,
- podzielić doświadczeniami, emocjami,
- poznać się lepiej i zrozumieć nawzajem,
- choć na chwilę odciągnąć myśli od smutnej rzeczywistości i uśmiechnąć się, choćby na moment,
- zacząć uczyć się języka sąsiadów,
- być może zbudować więzi, które przerodzą się w przyjaźń na długo.

Rozmawiając, działając, robiąc coś wspólnie, łatwiej zachować pozory normalności, choć normalnie nie jest.

O „TEMATACH DO ROZMÓW Z DZIEĆMI”

Wszystkich nas zaskoczyła sytuacja. Wiedzieliśmy, że musimy zareagować szybko i konstruktywnie. Przygotowując ten materiał, korzystaliśmy z książki „Nieoczywista Układanka Polska”, zapraszającej do rozmów o Polsce między podziałami i międzypokoleniowo. „Układanka” została napisana dla dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów mieszkających w Polsce. Stąd odniesienia do polskiej rzeczywistości: języka, kultury, tradycji, geografii. Teraz wykorzystujemy tę publikację do rozmowy z Wami. Jest o Polsce, może więc pomóc naszym gościom poczuć się tu pewniej. Najważniejszym jej przesłaniem jest wzajemne poznanie.

Działamy najszybciej jak się da, nie ma czasu na tworzenie od zera. Pamiętajcie:

- teksty pisane były z punktu widzenia polskiego czytelnika,
- nie zmienialiśmy ich (choć są wyjątki),
- każdy tekst został przetłumaczony na język ukraiński przez profesjonalnych tłumaczy,
- identyczne materiały przedstawiamy na kolejnych rozkładówkach: po polsku i po ukraińsku,

- przy każdym temacie pojawiła się ramka specjalna z propozycjami pierwszych kroków w międzynarodowych rozmowach, to inspiracje i pomysły na wspólną aktywność.

By jak najszybciej dostarczyć Wam gotowy materiał, podzieliliśmy go na części – kolejne wątki będziemy podsuwać sukcesywnie.

O CZYM ROZMAWIAĆ?

Niezależnie od okoliczności doba ma 24 godziny. Czym wypełnić czas pod jednym dachem? Czym się zająć? Kluczem jest rozmowa – w rozmowie czas mija szybko. Warto rozmawiać, żeby było miło, na ile się da, żeby choć na chwilę oderwać myśli od ponurej, tragicznej rzeczywistości.

Od czego zacząć? W stresującej sytuacji niełatwo wymyślić temat, nawet z pozoru oczywisty. Podsuwamy więc preteksty do rozmowy, zagajamy. Tematy są zaledwie punktem wyjścia. Wasze dalsze dyskusje i aktywności mogą podążać w dowolnych kierunkach, zgodnie z Waszą wolą, ochotą, zainteresowaniami.

O czym rozmawiać? Tematem są oba nasze kraje. Więcej nas łączy, niż dzieli, chociaż wcześniej mogliśmy nie zdawać sobie z tego sprawy. Ba, nawet nie zastanawialiśmy się nad naszą bliskością. Po rozmowach okaże się, z obu punktów widzenia, że: u nas jest tak samo jak u was, tylko trochę inaczej. Właściwie bez wyjątku nie ma wątku, który nas nie łączy.

Tematów do rozmów nie zabraknie.

JAK KORZYSTAĆ Z MATERIAŁÓW?

Proponowane tematy odnoszą się do codzienności, uniwersalnych doświadczeń, mogą być podejmowane na dowolnym poziomie: od najmłodszych do najstarszych, międzypokoleniowo. Materiały adresowane są do dzieci, choć będzie miło, gdy dorośli włączą się w rozmowę (jeśli dzieci będą sobie tego życzyć).

Wybieracie temat i rozmawiacie, działacie.

Możecie korzystać z materiałów na urządzeniach elektronicznych albo je wydrukować. „Tematy do rozmów z dziećmi” zostały przygotowane w najprostszej, czarno-białej wersji graficznej. Kartki A4 łatwo wydrukować na najprostszej nawet drukarce.

TRZYMAMY KCIUKI ZA NAS WSZYSTKICH!

**Unia Metropolii Polskich
i Fundacja Kocham Polskę**

BAŁTYK

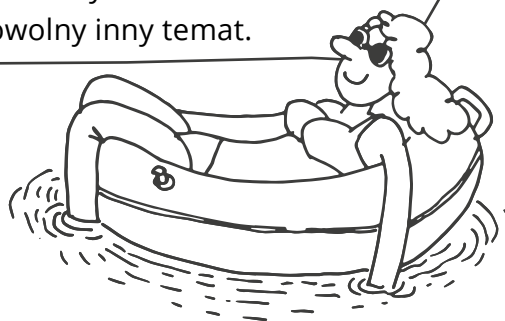
PÓŁNOCNA GRANICA NASZEGO KRAJU TO MORZE

Wybrzeże mamy wspaniałe. Plaże są długie, szerokie, z drobnym, przyjemnym piaskiem. Piękne, malownicze wydmy porastają mikołajki nadmorskie (*Eryngium maritimum*), a sosnowe laski osłaniają je przed wiatrem. Godzinami można obserwować cudownie szumiące i huczące fale, które rozbijają się o urokliwe, drewniane falochrony, niepowtarzalne zachody słońca, żaglowce na horyzoncie... Chrońmy ten fenomen; czyste plaże, parki krajobrazowe, ginące gatunki. Mamy w czym wybierać, bo wybrzeże Bałtyku jest zróżnicowane – klify w Gdyni Orłowie, na wyspie Wolin czy w Jastrzębiej Górze, ruchome wydmy w Łebie, ponad 100-metrowej szerokości plaże w Dębkach, Mierzeje Helska i Wiślana. Różnorodnie, wszędzie ciekawie. Wypoczynek nad Bałtykiem to niezapomniane kąpiele, kilometrowe spacery po plaży, szukanie bursztynów, smażone albo wędzone flądry, dorsze czy śledzie. Tylko dlaczego nasz Bałtyk jest taki zimny?!

PIERWSZY KROK

Ukraina ma Morze Czarne i Morze Azowskie, w Polsce mamy Bałtyk. Jeśli macie swoje doświadczenia z pobytu nad krajowym morzem, opowiedzcie sobie o swoich wrażeniach. Zawsze warto zajrzeć do internetu i wspólnie poszukać podobieństw i różnic. Każdy z was może autorsko przygotować krzyżówkę: o morzu albo na dowolny inny temat.

LUBIĘ/NIE LUBIĘ

Byłam/byłam nad morzem TAK NIE

Idealne miejsce na nadmorski urlop to -----

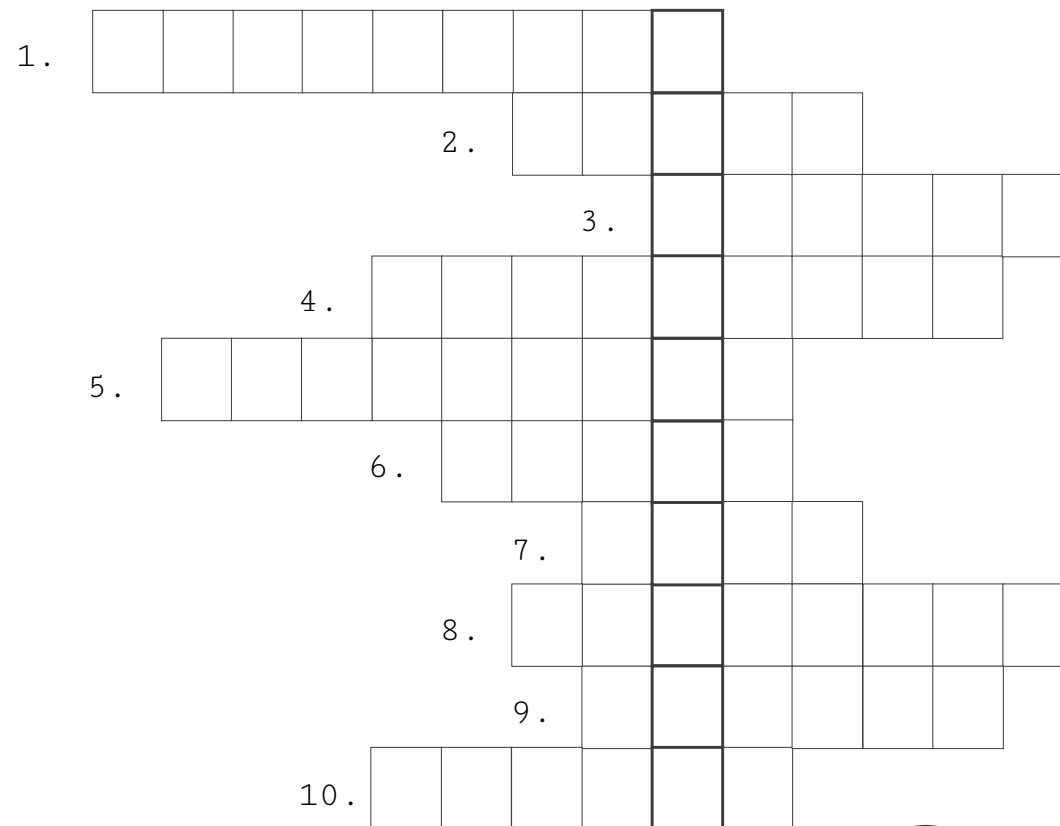
(wpisz miejsce, które znasz albo chcesz zobaczyć)

Nad morzem lubię: -----

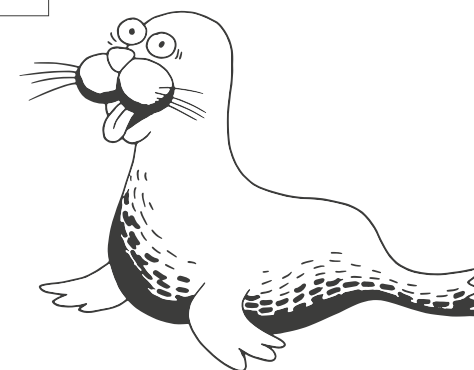
Nad morzem nie lubię: -----

KRZYŻÓWKA

Rozwiąż bałtycką krzyżówkę. Odgadniesz hasło, przyznaj sobie nagrodę.

1. Doskonale rozbija fale
2. Długie, piaszczyste
3. Przepływają, przypływają, cumują
4. Najbardziej bałtycki wodorost (pierwsza litera: M)
5. Charakterystyczna roślina (trochę niebieska), rośnie na wydmach
6. Rosną na niej mikołajki
7. Ssak, bardzo sympatyczny, czasami pojawia się na Helu
8. Kropelka zastygłej żywicy sprzed tysięcy lat
9. ... - silny wiatr i wielkie fale
10. Drobnny, złoty, miło się na nim położyć

CIASTKO I INNE NA MIEŚCIE

SMACZNE CO NIECO POZA DOMEM

Miasta nigdy wcześniej nie miały w sobie tyle życia, propozycji. Co krok powstają kawiarnie, herbaciarnie, lodziarnie, bary mleczne, wegebary, okienka z frytkami, food trucki, knajpy z przeróżnym menu, kluby, klubo-kawiarnie, klubo-księgarnie. Do wyboru, do koloru. Ludzie chętnie wychodzą z domów, bo na mieście się dzieje i są inni ludzie. Mnóstwo młodych odkryło dla siebie ścieżkę kariery związaną z własnym biznesem kulinarnym. Otwierają lokale, oddają temu duszę. Na każdym rogu są też sieciówki, do których można wstąpić na trzy minuty i wyjść z ciastkiem, koktajlem, kubkiem kawy, herbaty, bajgłem, kanapką. Każdy ma swoje ulubione miejscówki, szlaki, smaki. Miasto żyje. A gdy jest ciepło, żyje podwójnie – uliczne ogródki są pełne. Jest kolorowo, głośno, ciekawie i nie nudno. Czasami tylko mieszkańcy protestują, że nie da się żyć w mieście. No cóż.

PRZEŁAMYWANIE LODÓW

Zadanie. Wejdź do kawiarni. Znajdź taką z dużymi stołami. Przysiadź się do kogoś w twoim wieku, kto wygląda sympatycznie i nie jest bardzo zajęty (nie jest zaczytany, nie pracuje na komputerze z zacięciem). Uśmiechnij się i zagadaj. Może to będzie początek pięknej przyjaźni?

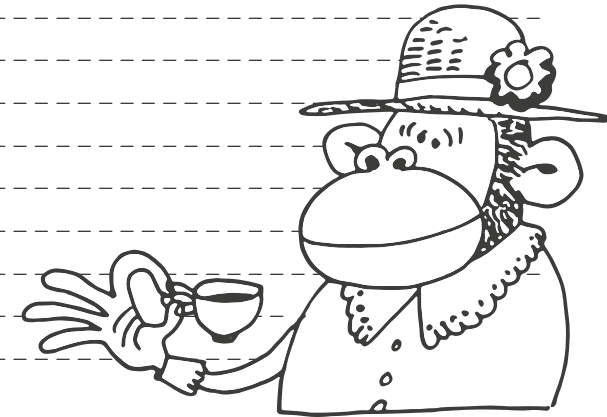

NOWA FUNKCJA

Nie ma tak, żeby już wszystko było. Czegoś na pewno jeszcze nie ma. Jak świat światem, najlepsze wynalazki brały się z własnej, uświadomionej i niemożliwej, do zaspokojenia potrzeby. To się nazywa nisza. Kawiarnie są świetnym poligonem – już pełnią przeróżne funkcje, mogą spełniać wiele więcej. Pomyśl, czego ci brakuje?

Znajdź swoją niszę i działaj (choćby spisz pomysł). Może znajdzie się więcej osób, które na taki pomysł czekają w twoim mieście? Jak pomysł się przyjmie, może podbijesz kraj, Europę, świat? To będzie franczyza. Żyła złota.

MÓJ POMYSŁ NA CUKIERNIĘ/KAWIARNIĘ Z NOWĄ FUNKCJĄ:

Podpowiedzi (mądre i szalone, bo nie ma głupich pomysłów): dla fanów gier, dla szukających nowych przyjaciół, dla wagarowiczów, dla członków tajnych stowarzyszeń, do towarzyskich rozmów po angielsku, dla społeczników, dla miłośników komiksów, dla młodych duchem poetów i pisarzy szukających wydawcy, dla pamiętających dawne czasy, dla szukających pracy...

PIERWSZY KROK

Wybierzcie się wspólnie do kawiarni/cukierni. Porównajcie, czy kawiarnie/cukiernie w obu krajach są podobne? Nie musicie pić kawy, możecie zamówić cokolwiek i porozmawiajcie o tym, jak lubicie spędzać wolny czas. Czy macie te same ulubione przyjemności? Czy wybieracie podobne ciasta, przekąski, czy wręcz przeciwnie, macie zupełnie inne smaki?

ELEMENTARZ

WAŻNY PIERWSZY PODRĘCZNIK

Klasyka ponadczasowa – elementarz Mariana Falskiego towarzyszył w pierwszej klasie kilku pokoleniom Polaków. Prosty i przyjazny, był jak przyjaciel, który łagodnie, trzymając za rękę, wprowadzał w świat liter, słów, opowieści. Każdy uczeń korzystał z tego samego elementarza, bo elementarz był tylko jeden. Nie było wyboru. Kto się z niego uczył, pamięta co najmniej Alę, która miała kota i magiczne ilustracje Jerzego Karolaka. Tamten elementarz do dziś budzi sentyment starszych pokoleń – był całym ówczesnym światem zamkniętym między okładkami. Dziewczynki i chłopcy, rodzice, dziadkowie. Zwierzęta towarzyszące człowiekowi. Miasto i wieś. Wszystkie pory roku. Wspólny, znany, bliski świat. Dziś na pierwszoklasistów czeka nieprzebrana oferta nowych elementarzy, podręczników, zeszytów ćwiczeń i innych pomocy. Głowa może rozboleć od nadmiaru.

POD RĘKĄ

Słowo podręcznik, jak łatwo się domyślić, oznacza książkę, którą uczeń ma pod ręką. W domu, w szkole, w tornistrze. W czasach, gdy nie było komputerów, nikt jeszcze nie przeczuwał zaistnienia internetu, uczono się z książek, z podręczników. Było tam wszystko, czego wymagano od uczniów. W pierwszej klasie wystarczał „Elementarz”, w wyższych klasach przybywało podręczników do nauki kolejnych przedmiotów. Tornistry stawały się coraz cięższe. Pytanie do ciebie: czy dziś, gdy korzystamy z możliwości internetu, bez problemu możemy łączyć się z całym światem, mamy nieograniczony dostęp do wszelkich źródeł wiedzy i zasobów, podręczniki są w ogóle potrzebne? Wszak cały świat mamy „pod ręką”, a raczej na jedno kliknięcie. Masz pomysł na fajną, ciekawą, inspirującą naukę bez przerabiania obowiązujących treści wyłożonych na kartach podręczników? Przy okazji pomyśl o drzewach (też o makulaturze) wycinanych i przerabianych na miliony podręczników drukowanych co roku.

ROZMOWA O PRZYSZŁOŚCI

Puść wodze fantazji i wyobraź sobie system edukacji na miarę czasów. Świat zmienia się na twoich oczach. Masz za sobą doświadczenia ostatnich lat: zmiany klimatu, pandemia i nauka zdalna, wojna w Ukrainie. Jak myślisz, czy nauka, a szerzej szkoła, mogłaby, a może powinna się zmienić? Jakie są twoje pomysły, propozycje? Co powiesz na takie przykładowe „rewolucje”?

- każdy uczeń decyduje, czego chce się uczyć, w jakim kierunku rozwija zainteresowania,
- uczniowie sami wybierają sobie mistrzów – nauczycieli z całego kraju, słuchają ich inspirujących „wykładów” przez internet,
- egzaminy sprawdzające wiedzę, odpytywanie z wykutych na pamięć faktów, zastępują rozmowy, debaty, wypracowania, wspólne projekty – nieważny jest temat, liczy się samodzielne myślenie, zdolność logicznego formułowania myśli, umiejętność analizowania, powoływanie się na sprawdzone źródła, współpraca,
- -----

Podoba ci się taka szkoła? A może masz pomysł, jak to wprowadzić w życie? Kto ma szansę zainicjować zmiany? Politycy? Rodzice? Nauczyciele? A może sami uczniowie? Napisz swój scenariusz. Przyjdzie czas, kiedy będzie można go wykorzystać.

PIERWSZY KROK

Opowiedzcie sobie, z jakich książek uczyliście się pierwszych słów. Porozmawiajcie o wspomnieniach z początków nauki w szkole. Czy było podobnie? Na czym polegają różnice? Przypomnijcie sobie swoich ulubionych nauczycieli i zastanówcie wspólnie, czym się wyróżniali, co im zawdzięczacie, dlaczego są waszymi ulubionymi? Może wspólnie stworzycie obrazkowy elementarz do nauki języków: polskiego i ukraińskiego? Połączcie wspólnie nad szkołą przyszłości, szkołą waszych marzeń.

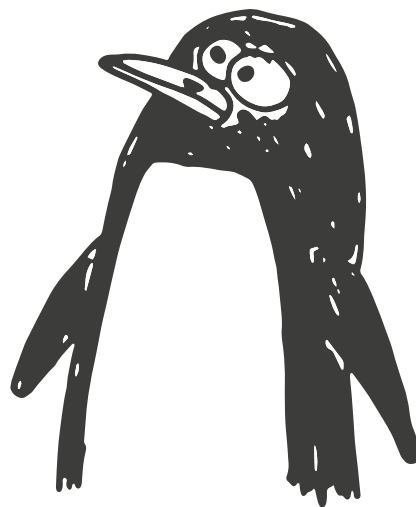

LODY

PINGWIN. BAMBINO. CALYPSO

Lody to jest temat. Na lato i na zimę. Ochota na lody zawsze była, ale nie zawsze było tak lodowo kolorowo i odłotowo jak dziś. Dawniej wybór mrożonych specjałów był ograniczony, co nie znaczy, że nie budziły one emocji. Po lody stało się w kolejkach. Kupowało się je na kulki w rzemieślniczych budkach, na patyku lub w wafelkach z lodówek noszonych na pasku przez lodziarzy, którzy zachęcali na cały głos (głównie plażowiczów): „Lody, lody dla ochłody”.

Gdy pojawiły się lody z automatu, tak zwane włoskie, to był szzał. Smaki były policalne i klasyczne – śmietankowe (wanilii nie było), kakaowe (czekolady nie było), owocowe, ale tak ogólnie owocowe. Pistacjowe, zielonkawe o wyjątkowym, egzotycznym ówczesnie smaku, były szczytem marzeń. Dzisiaj nie ma lodów, których nie ma. Wybór ogromny – 1000 smaków, z owoców i warzyw, słodkie i wytrawne, we wszystkich kolorach tęczy, nowości tajske i z kuchni molekularnej, a nawet dla psów. Co kto lubi.

RECENZJA KULINARNA

Okazuje się, że kręcenie lodów (lody kręci się w maszynkach) może być pasją. Wielu pasjonatów idzie w ślady rzemieślników sprzed lat i zajmuje się produkcją lodów. Szczególnie popularne są lody... naturalne. Cokolwiek to znaczy, bo dla każdego oznacza to pewnie coś innego. Bez cukru? Bez barwników? W kolorach natury?

Porozmawiaj, popytaj, próbuj. Znajdź w swoim mieście ulubioną lodziarnię.

Moja ulubiona lodziarnia

Adres

Ulubiony smak

COŚ NA DZIŚ

Czy ktoś nie lubi lodów? Chyba niemożliwe. Każdy jest więc doświadczonym, kompetentnym rozmówcą, każdy wie, co lubi.

Jakie smaki lubisz? Czy wiesz, jakie lody smakują najbardziej twoim bliskim? Przepytaj swoje towarzystwo. To też jest temat do rozmowy. Zróbcie lodową ucztę. Na jakie lody masz ochotę? Zamawiam trzy kulki lodów:

NASZE ULUBIONE SMAKI:

	1	2	3
Ja	-----	-----	-----
Mama	-----	-----	-----
Tata	-----	-----	-----
Siostra	-----	-----	-----
Brat	-----	-----	-----
Babcia	-----	-----	-----
Dziadek	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----

PIERWSZY KROK

Czy w waszej ocenie lody mają wysoką pozycję wśród deserów? Poznajcie swoje smaki, lodowe wybory. Wymyślcie „lodowy deser marzeń”. Może da się zorganizować lodową ucztę? Może wspólnie zrobicie lody domowym sposobem? Plan minimum: wybierzcie się na lody.

MIÓD

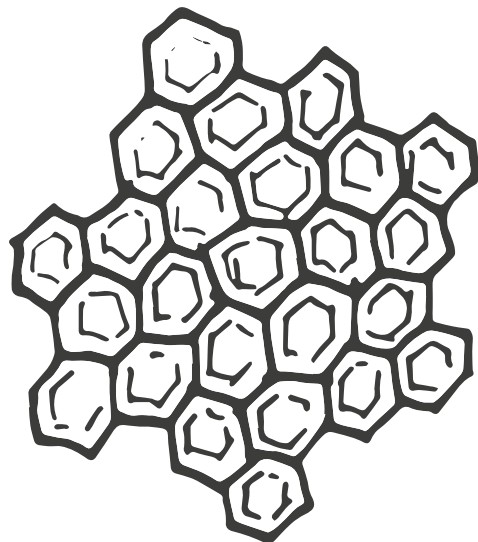
ZDROWY, SMACZNY, DOBRY NA WSZYSTKO

Lipowy, gryczany, akacjowy, wielokwiatowy, spadziowy... Od zawsze jest obecny w polskich domach, w spiżarniach, na stołach, do jedzenia i do picia, używany w zdrowiu i chorobie. O Polsce mówiło się, że to „**kraina mlekiem i miodem płynąca**”, czyli wszystkiego mamy w bród. Rzeczywiście, rajów dla pszczół, a więc lasów, urodzajnych pól, sadów i kwitnących, miododajnych łąk jest u nas pod dostatkiem. Polskie miody są znane i cenione na świecie. Mają udokumentowane lokalne pochodzenie, gwarantują smak, aromat, wartości odżywcze i lecznicze. To ważne, żeby mieć pewność co do jakości produktu. Powinien być naturalny i z czystych regionów, bez sztucznych dodatków. Z miodem mamy problem cywilizacyjny – pszczół jest coraz mniej, ponieważ giną w skażonym pestycydami, spalinami środowisku. Możemy im pomóc. Dbajmy o przyrodę, sadźmy miododajne rośliny, gdziekolwiek się da, nawet na balkonie. Wabmy pszczoły, niech robią miód.

MĄDROŚĆ LUDOWA

To mądrość zapisana w ludowych tradycjach i doświadczeniach.

Znajdź jak najwięcej przysłów, powiedzeń, cytatów o miodzie. Czy, twoim zdaniem, nadal mają dzisiaj sens?

PIERWSZY KROK

Macie wspólny, ogólnoludzki temat do przemyślenia:

pszczoły i inne zapylacze są ważne, bo dzięki ich darmowej pracy mamy pożywienie. Wspólnie prześledźcie temat. Być może przyjdą wam do głowy pomysły, co można zrobić, by pomóc zapylaczom (balkon pełen kwiatów to tylko pierwszy krok). Czy macie swój ulubiony smak miodu? Gryczany, lipowy, a może akacjowy?

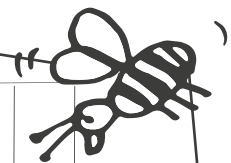
TEST ORGANOLEPTYCZNY

Czy wiesz, jak smakują różne rodzaje miodu? Warto poprobować. Każdy nie tylko inaczej smakuje i pachnie, ma charakterystyczną barwę i konsystencję, ale polecany jest na inne schorzenia, bo miód ma moc profilaktyczną i pomaga w leczeniu. Spróbuj i wybierz swój ulubiony.

MIÓD	KOLOR	SMAK	ZAPACH	KONSYSTENCJA	OCENA
Akacjowy					
Gryczany					
Lipowy					
Rzepakowy					
Spadziowy					
Wielokwiatowy					
Wrzosowy					

Który smakuje ci najbardziej?

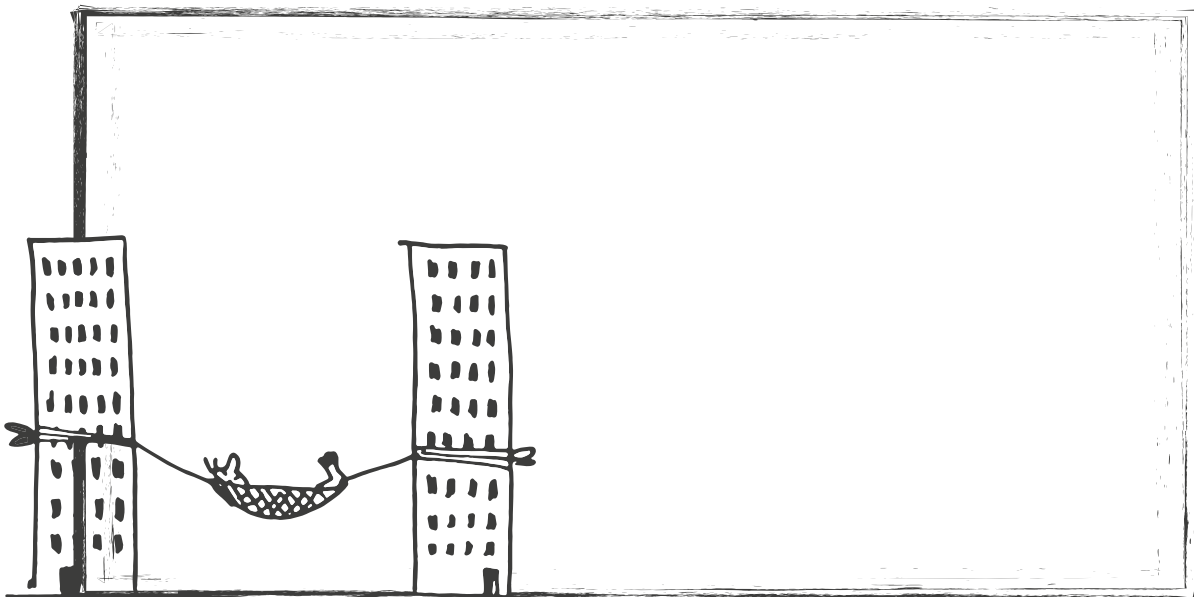
PODWÓRKO

ZAPOMNIANA, ZANIECHANA INSTYTUCJA?

Plac zabaw pod oknem. Komu to przeszkadzało? Pokolenia dzieciaków wychowywały się na podwórku. To określenie najbliższego otoczenia domu (z trzepakiem, śmietnikiem), ale też może oznaczać większy teren, na którym swobodnie bawiły się dzieci z osiedla w poprzednim pokoleniu. Podwórko to oswojony teren, królestwo, niewyczerpana krynica potencjału zabawy. Było jasne, że po szkole wszyscy spotykają się na podwórku. Z piłką, ze skakanką, na trzepaku... Z kluczem na szyi, sterowani przez komunikaty nadawane przez okno: „Koooooocja”. Wszyscy razem od rana do zmierzchu. Tu i teraz. Bez dostępu do internetu, bo sieci nie było. No i smartfonów też nie było. Dzisiaj jest inaczej, szczególnie gdy do szkoły kawał drogi i codziennie trzeba dojechać, każdy uczeń z innego kierunku. Poza tym rodzice boją się wypuszczać dzieci same na dwór, a aplikacje i gry komputerowe zastępują real. Jest nowy real.

FUTURYZM

To jest twój prostokąt. Zaprojektuj podwórko marzeń dla potomnych. Co tam jest? (Miejmy nadzieję, że nie tylko gniazdko do ładowania komputera). Jakie atrakcje zaproponujesz? Jakich materiałów użyjesz?

RETROPIA

Połączenie przeszłości (retro) z utopią. To nowa definicja, którą podał Zygmunt Bauman. Oznacza osuwanie się w idealizowaną przeszłość, wynikające z lęku przed przyszłością. No właśnie. Coś wisi w powietrzu.

Dopóki jeszcze ktoś pamięta, dowiedz się, na czym polegały codzienne zajęcia młodzieży na podwórku. Jeszcze pokolenie wstecz. Czy wiesz, jak wyglądały klasyczne zabawy podwórkowe? Może jeszcze mają szanse?

	ZNAM	GRAM	LUBIĘ
- gra w gumę	☐	☐	☐
- ewolucje na trzepaku	☐	☐	☐
- skakanie przez skakankę	☐	☐	☐
- berek	☐	☐	☐
- gra w świecę	☐	☐	☐
- gra w klasy	☐	☐	☐
- zbijak	☐	☐	☐
- gra w chowanego	☐	☐	☐
- gra w zośkę	☐	☐	☐
- sekreciki	☐	☐	☐
- wyścig pokoju	☐	☐	☐
- piaskownica (do różnych celów)	☐	☐	☐
- gała (czyli gra w nogę, czyli podwórkowy futbol, piłka nożna)	☐	☐	☐

PIERWSZY KROK

Ciekawe, czy zabawy podwórkowe na ukraińskich i polskich podwórkach są podobne? Pokażcie sobie nawzajem ulubione gry i zabawy. Bawcie się razem, twórzcie podwórkową społeczność. Możecie pofantazjować o podwórku marzeń. Co mogłoby się tam znaleźć, żeby dawało frajdę?

SCHABOWY Z KAPUSTĄ

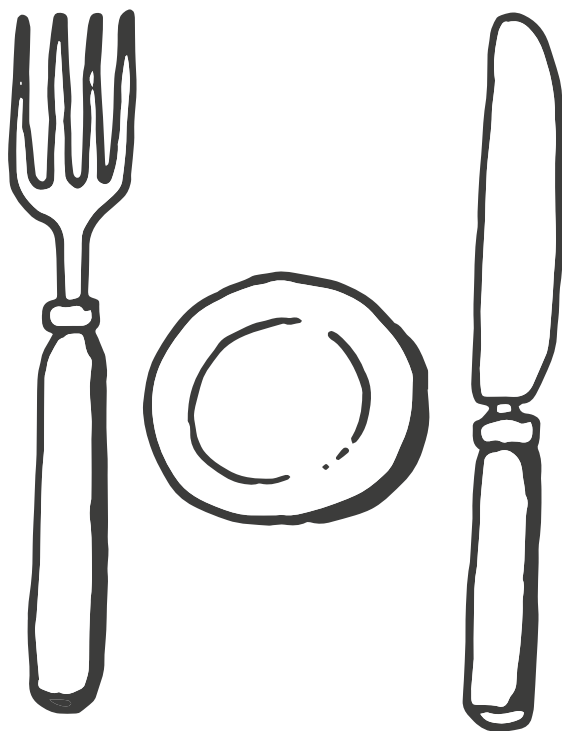
POLSKIE JEDZENIE TO TYGIEL SMAKÓW

Tradycyjne, polskie jedzenie to mieszanka różnych kuchni, różnych kultur dawnego, wielonarodowego państwa, wpływu sąsiadów i przyswajania modnych nowinek kulinarnych. Za jedno z najbardziej typowych dań uchodzi popularny zestaw obiadowy: panierowany kotlet schabowy z kapustą zasmażaną i ziemniakami. Dawniej, schabowy raz! (tak się zamawiało w barach szybkiej obsługi) był niemal potrawą narodową. Podawano go w każdym bufecie, restauracji, stołówce pracowniczej i najchętniej na domowy niedzielny obiad. Polacy nadal uwielbiają schabowego, bo jest smaczny i sycący, choć ciężkostrawny i wysokokaloryczny. Dziś kuchnia w polskich domach się zmienia. Tempo życia sprawia, że w miejsce obowiązkowych jeszcze niedawno trzech dań: zupy, drugiego (mięso, ziemniaki i surówka albo jarzyna) i deseru, na obiad albo na kolację zjadamy proste i szybkie do przyrządzenia potrawy. I coraz częściej jadamy poza domem.

ARGUMENTY

Naukowcy są zgodni – jemy za dużo, za ciężko i nieregularnie. W naszej diecie zbyt wiele jest produktów przetworzonych, przesłodzonych, mącznych. Rośnie świadomość – wiele osób rezygnuje albo ogranicza jedzenie mięsa. Coraz więcej z nas chce się odżywiać zdrowo. Jednak nadal większość koszyków w supermarketach wypełniają produkty słodzone, wysoko przetworzone, często pełne chemii, jak tablica Mendelejewa.

Zbierz argumenty za wyborem zdrowego jedzenia. Zachęć bliskich do przejścia na jasną stronę mocy.

AUTORANKING

Zrób remanent swoich smaków o polskich korzeniach, czyli nie chodzi o pizzę ani sushi. Co lubisz najbardziej? Wypisz ulubione dania. Możesz stworzyć menu marzeń na cały dzień.

ŚNIADANIE

DRUGIE ŚNIADANIE

OBIAD

PODWIECZOREK

KOLACJA

PIERWSZY KROK

W każdym kraju jest ulubiony zestaw obiadowy. Gdy dziś coraz więcej osób rezygnuje z jedzenia mięsa, zwyczaje się zmieniają. Wymieńcie się informacjami o popularnych w waszych krajach modelach niedzielnego obiadu. Czy wasze rodzinne wybory pokrywają się z tradycyjnym wzorcem? Obmyślcie wspólny pomysł na niedzielny obiad.

SPORTOWCY

EMOCJE I WZRUSZENIA. WSPÓLNA RADOŚĆ, CZASEM ŁZY

W Polsce od 1926 roku (z przerwą na czas II wojny światowej) organizowany jest plebiscyt na najlepszego sportowca roku. Głosują czytelnicy „Przeglądu Sportowego”. Wyniki ogłaszane są podczas Gali Mistrzów Sportu, na której spotykają się najlepsi z najlepszych. Kogo tam nie było! W ostatnich latach królowali mistrzowie dyscyplin zimowych – Adam Małysz, Justyna Kowalczyk (pięciokrotnie!), Kamil Stoch. Tytuły zdobywali: lekkoatleci, judocy, kolarze szosowi, pięciobości nowocześni, pływacy, bokserzy i szermierze, a nawet za sprawą Roberta Kubicy – kierowca Formuły 1. O dziwo, a może wcale nie (?), w czasach powojennych dopiero w 1982 najlepszym sportowcem roku wybrany został piłkarz: Zbigniew Boniek. W ostatnich latach bezkonkurencyjny w ocenie kibiców jest Robert Lewandowski. Wkrótce rozbłyszczą kolejne sportowe talenty.

LEKCJA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Sport jest szkołą życia, hartuje charakter, uczy wytrzymałości, odpowiedzialności, pracy zespołowej, daje radość, oswaja z porażkami... – można długo wymieniać zalety treningów, uprawiania sportu.

Co dodasz do tej listy? Jakie masz doświadczenia?

PIERWSZY KROK

Czy kibicujecie ze szczególnym zaangażowaniem sportowcom jakiejś dyscypliny? Czy z uwagą śledzicie rozgrywki, zawody, igrzyska? Czy sport jest dla was ważny? Temat szeroki, głęboki i budzący emocje – uniwersalnych tematów wam nie zabraknie.

KWESTIONARIUSZ

Czy twoja rodzina ma ulubioną dyscyplinę sportową albo zawodnika, któremu kibicujecie? Niezależnie, czy lubicie sport i interesujecie się wynikami „naszych”, czy też nie, poproś wszystkich z rodziny o wypełnienie kwestionariusza. Odpowiedzi „nie” i „nie wiem”, to też odpowiedzi.

Najchętniej sama/sam uprawiam -----

Najchętniej oglądam (dyscyplina sportu) -----

Najbardziej podziwiam (moja zawodniczka/mój zawodnik ever) -----

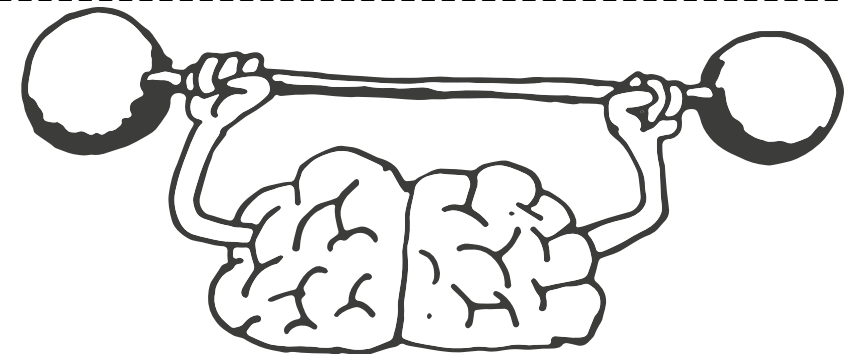
Obecnie najbardziej kibicuję -----

Najbardziej podziwiam (trenerka/trener) -----

Najchętniej wybrałabym się/wybrałbym się kibicować na żywo na zawody w (dyscyplina sportu) -----

W telewizji powinno być więcej transmisji z (dyscyplina sportu) -----

Mój ulubiony komentator/moja ulubiona komentatorka sportowa -----

ZABOBONY

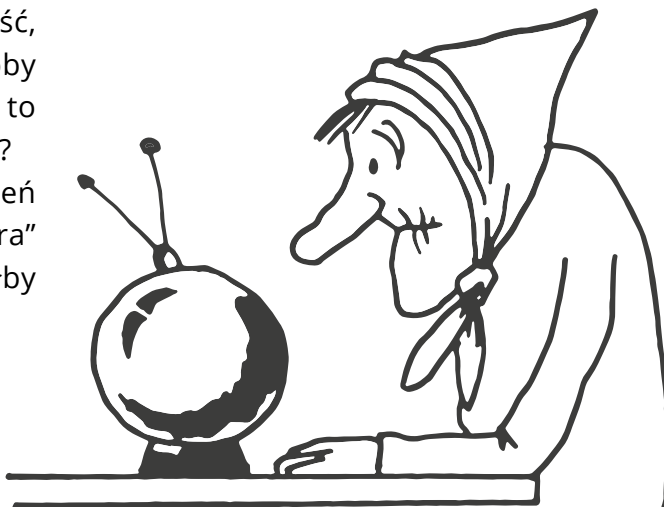
WIARA W MOC MAGII. NA CO DZIEŃ

Kto nie ma swoich rytuałów, zwyczajów? Każdy ma, tylko niektórzy się nie przyznają. Ludzie potrzebują znaków, symboli. Wsparcia, potwierdzenia, wzmocnienia, ochrony, ostrzeżenia. Wiara czyni cuda, pod każdą szerokością geograficzną, w każdym czasie, w każdej religii, od pogaństwa po dziś. Przekazywane z pokolenia na pokolenie wierzenia, przesady, zabobony są mocno zakorzenione, wymykają się racjonalnym analizom i argumentom. Trudno się od nich uwolnić, bo nigdy nie wiadomo, co będzie, a lepiej nie zapeszać. Rytuały obowiązują w religiach, sektach, w sekretnym prywatnym życiu, w wielu zawodach. Podobno najbardziej przesądni są aktorzy (np. muszą przydeptać kartkę z tekstem, która spadła na scenę), ludzie morza nie gwizdzą na statku, handlowcy otwierają nowe sklepy w środę lub sobotę. Sportowcy i trenerzy też polegają na magii, czego się nie robi, by wygrać: ktoś zakłada szczęśliwy płaszcz, ktoś się nie goli w dniu meczu, inny ma ulubione skarpetki albo zakłada coś na lewą stronę. Działa? Nie działa? Nieważne. Ważne, że wiara czyni cuda. Kopniak na szczęście jeszcze nikomu nie zaszkodził. Przynajmniej nie ma na to dowodów.

SCENARIUSZ (RACZEJ CZARNY)

Wyobraź sobie, jak wyglądałby świat – jeden dzień – gdyby okazało się ponad wszelką wątpliwość, że zabobony działają ze 100-procentową skutecznością.

Czy mielibyśmy jakąkolwiek wolność, niezależność od rytuałów? Byłoby śmiesznie, czy też strasznie? Może to pomysł na scenariusz nowego filmu? Wobec takiej rzeczywistości dzień Adasia Miauczyńskiego z „Dnia świra” w reżyserii Marka Koterskiego byłby tylko przygrzywką.

TEST NA SOBIE

Wiele możemy zrobić, by odgonić złe moce lub przywołać powodzenie. Przesądów i zabobonów jest dużo – tych przynoszących szczęście i wieszczących pecha, niestety. Myślisz, że ciebie nie dotyczą? Sprawdź.

Zaznacz te, które znasz. Czy którychś przestrzegasz?

- Witanie się przez próg
- Dawanie noża w prezencie
- Podawanie soli bezpośrednio do ręki
- Kładzenie torebki na podłodze
- Przyczepianie czerwonej kokardki do dziecięcego wózka
- Siadanie na rogu stołu
- Odpluwanie przez lewe ramię na widok zakonnicy
- Znalezienie czterolistnej koniczyny
- Wstawanie lewą nogą
- Rozbite lustro
- Odpukiwanie w niemalowane drewno
- Łapanie za guzik na widok kominiarza i dalsze rytuały
- Przechodzenie pod rozdwojonym słupem (schodami, drabiną)
- Gwizdanie na łodzi
- Wiecha na domu
- Pawie pióra
- Kładzenie butów na stole
- Pechowa 13-tka (szczególnie w piątek)
- Podkowa (znalezienie, powieszenie)
- Czarny kot przebiegł drogę
- Zawieszenie obrazka „Żyd z pieniążkiem”
- Liczenie do 10, gdy się wraca po coś
- Trzymanie kciuków za coś, za kogoś
-
-

PIERWSZY KROK

Zróbcie test i ustalcie, czy w obu naszych krajach funkcjonują podobne zabobony, zaklęcia. Przeanalizujcie temat, bez względu na to, czy sami polegacie na tajemnych mocach, czy nie. Trzymajcie mocno kciuki za pokój na świecie i jak najszybszy powrót do normalnego życia.

Słowo do najmłodszych gości z Ukrainy

Witajcie na gościnnej ziemi. Dobrze, że możemy się spotykać, choć okoliczności są dramatyczne. Wojna nie powinna być częścią naszego życia, ale jest. Nikt z nas nie chce takiego świata. Wiemy, że Wasze serca, myśli, emocje są tam, na Ukrainie. Musieliście opuścić swoje domy, przyjaciół, swój kraj. Naszym ludzkim obowiązkiem jest pomagać, ale chcemy żebyście wiedzieli, że nie pomagamy Wam z obowiązku – pomagamy z potrzeby serca. Jesteśmy z Wami i będziemy. Oferujemy pomoc, gościnność, rozmowy, wsparcie. Możecie na nas liczyć.

 **UNIA
METROPOLII
POLSKICH**
IM. PAWŁA ADAMOWICZA

